

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет культури і мистецтв
Кафедра вокалу та хорових дисциплін

Затверджено
Вченою радою ХДУ
Протокол №5 від 24.12.12

КЕРУВАННЯ КАМЕРНИМИ КОЛЕКТИВАМИ

(назва навчальної дисципліни)

АВТОРСЬКА ПРОГРАМА

варіативної навчальної дисципліни

підготовки _____ **бакалавр** _____

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

напряму _____ **0202. Мистецтво, 6.020204 Музичне мистецтво*** _____

(шифр і назва напряму)

спеціальності _____

(шифр і назва спеціальності)

(Шифр за ОПІ 17)

Програма розроблена

Чехуніна А. О. – ст. викладач кафедри вокалу та хорових дисциплін, кандидат
мистецтвознавства
(прізвище, ім'я, по-батькові, посада, вчене звання)

Рецензенти:

1. Щедролосєва О.К. - доцент Херсонського державного університету кандидат
педагогічних наук
(прізвище, ім'я, по-батькові, посада, вчене звання)
2. Лелеко Н.В. - солістка Херсонської обласної філармонії,
(прізвище, ім'я, по-батькові, посада, вчене звання)

Затверджена

Вченою радою ХДУ

Протокол №__ від _____ р.

Погоджено

НМР ХДУ

Протокол №__ від _____ р.

Затверджена на засіданні вченої ради

факультету культури і мистецтв _____

Протокол №__ від « _____ » _____ 20__ р.

Схвалено НМР факультету культури і мистецтв

Протокол №__ від « _____ » _____ 20__ р.

Голова НМР факультету культури і мистецтв
(доцент Корнішева Т.Л.)

(підпис, ПІБ)

Розглянута на засіданні кафедри вокалу та хорових дисциплін

Протокол №__ від « _____ » _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____ (доцент Гунько Н.О.)
(підпис, ПІБ)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни “Керування камерними колективами” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр напряму (спеціальності) “0202. Мистецтво, 6.020204 Музичне мистецтво*”.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основні положення теорії і практики керування камерними колективами різних видів та типів.

Міждисциплінарні зв'язки: Курс «Керування камерними колективами» тісно пов'язаний з курсами «Ансамбль», «Диригування», «Хоровий клас та практикум керування хором», «Хорознавство та хорове аранжування» «Сольфеджіо», «Теорія музики», «Гармонія», «Поліфонія», «Аналіз музичних форм», «Постанова голосу» та «Методика музичного виховання».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

- 1. Робота керівника над основними елементами звучання музичного ансамблю.**
- 2. Виховання професійних якостей керівника в процесі практичної роботи з ансамблем.**
- 3. Особливості музично-виконавської роботи у камерному колективі.**

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Керування камерними колективами” є надання студентам теоретичних і практичних навичок керування, проведення репетицій, розспівувань, оволодіння організаційно-творчими та методичними принципами, прийомами роботи з камерними колективами та підготовка безпосередньо до концертної діяльності.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Керування камерними колективами” є

пізнавальні:

- засвоєння певної суми знань з теоретичних основ камерного вокально-виконавського мистецтва;
- ознайомлення з основними принципами вокальної педагогіки;
- вивчення організаційних форм роботи з камерними колективами;
- залучення до найкращих зразків світової та вітчизняної камерно-вокальної музики;

методичні:

- оволодіти методами і прийомами проведення репетиційної роботи з камерним вокально-інструментальним колективом;
- оволодіти методикою досягнення основних елементів професійного виконавства;
- оволодіти методикою керування різними видами та типами камерних колективів;

практичні:

- засвоєння репетиційних навичок та добір вокально-інструментальних вправ;
- оволодіння прийомами розвитку й удосконалення основних ансамблевих виконавських умінь: інтонування, строю, ансамблю;
- формування умінь роботи над художньою виразністю та інтерпретацією ансамблевого твору.

- розвиток основних організаційно-творчих умінь керівника камерними колективами;
- ознайомлення з прийомами проведення репетиційної роботи та підготовки до концертних виступів камерного колективу.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- найкращі зразки світової та вітчизняної камерної вокальної музики;
- теоретичні основи камерного вокально-виконавського мистецтва;
- основні принципи вокальної педагогіки;
- організаційні форми роботи з камерними колективами;
- методами і прийомами проведення репетиційної роботи з камерним вокально-інструментальним колективом.

вміти :

- добирати вокально-технічні вправи для розвитку виконавських навичок учасників камерного колективу;
- створювати оптимальні умови досягнення основних елементів ансамблевого звучання: інтонація, стрій, ансамбль;
- аранжувати й інтерпретувати камерно-ансамблеві твори;
- планувати і проводити репетиційну роботу камерного колективу.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години / 2,5 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Робота керівника над основними елементами звучання музичного ансамблю.

Теми практичних занять.

1. Робота над чистотою інтонування та строю в співі.
2. Робота над ансамблевою злагодженістю та ритмічністю виконання твору.
3. Робота над динамікою та тембровою виразністю.

Змістовий модуль 2. Виховання професійних якостей керівника в процесі практичної роботи з ансамблем.

Теми практичних занять.

1. Вміння ставити завдання і досягати їх виконання.
2. Емоційна врівноваженість керівника.
3. Комунікативні та аналітичні здібності керівника.

Змістовий модуль 3. Особливості музично-виконавської роботи у камерному колективі.

Теми практичних занять.

1. Створення перспективного плану роботи камерного колективу.
2. Добір вокально-технічних вправ та репертуарних творів для камерного колективу.
3. Індивідуально-диференційований підхід керівника у доборі методів і прийомів (традиційних та іноваційних) роботи з камерними колективами.

4. Проведення репетиційної роботи та організація концертних виступів камерного колективу.

3. Рекомендована література:

Основна

1. Вокальні ансамблі у школі. – К.: Музична Україна, 1982.
2. Вапняк Є. Хорове аранжування. – К., 1977.
3. Варламов А. Повна школа співу. – М., 1953.
4. Євтушенко Д. Питання вокальної педагогіки. – К., 1987.
5. Допре Х. Искусство пения. – М., 1955.
6. Добровольская Л., Халабузарь П., Попов В. Методика музыкального воспитания. – М., 1990.
7. Мухин В. Вокальная работа в хоре. – М., 1959.
8. Попов С. Організаційні і методичні основи роботи самодіяльного хору, ансамблю. – К., 1961.
9. Люш.Д. Развитие и сохранение певческого голоса.- К: Музична Україна, 1988.
10. Огороднов.Д. Воспитание певца в самодеятельном ансамбле. К: Музична Україна,1980.-66с.
11. Вокальні ансамблі. Репертуарно-методичний посібник. Упорядник О. Чеботарьова. - К . :Музична Україна,1973. -133с.
- 12.

Додаткова

1. Вокальні ансамблі, дуети, тріо, квартети. – Київ, 1962.
2. Пісні для вокальних ансамблів. Вип. 1-8. – К.: Музика, 1995.
3. Вокальні ансамблі. Хрестоматія. Вип.. 1-3. – К., 1965.
- 4 . Кос-Анатольський А. Зоряна ніч. – К., 1983.
- 5.Островський В. «Ой ти, місяцю». Співає вокальний ансамбль.- Тернопіль:Навчальна книга-Богдан, 2004.- 60с.

Орієнтовний репертуар вокального ансамблю.

Жіночий ансамбль

- Українська народна пісня в обр. Г. Верьовки «Ходила я по садочку».
- Українська народна пісня в обр А.Кос-Анатольського «Чом,чом не прийшов».
- Українська народна пісня в обр. В.Таловири «Чорні очка».
- Українська народна пісня в обр. Є. Кураєва «По садочку ходжу».
- Українська народна пісня в обр. Р. Іваненко «Ой чий то кінь стоїть».
- Українська народна пісня «Закувала зозуленька».
- Українська народна пісня в обр. К. Домінчена «Марина».
- Українська народна пісня в обр. В. Островського «Гиля, гиля, сірі гуси».
- Українська народна пісня в обр. В. Уманця «По діброві вітер віє».
- Українська народна пісня в обр. М. Леонтовича «Пішов милий».
- Українська народна пісня «Ішов козак потайком» ; «Скоро,скоро».
- И. Дунаевский, сл. М. Исаковского «Ой, цветёт калина».
- П. Майборода,сл. А. Малишка «Моя стежина».
- О. Білаш , сл.Д. Павличка «Лелеченьки».
- О. Білаш, сл.Кудравської «Мати».
- О. Сандлер сл.. М. Сома «Вишиванка».
- О. Білаш. Сл.. М. Ткача «Білі лебеді».

Музика невідомого автора в обр. В. Островського, сл.. О. Олеся «Сміються, плачуть солов'ї».

Муз. В. Берковського и С. Никитина, сл.. А. Величанського «Под музику Вивальди».

Й.Бах – Ш.Гуно «Аве Марія»

Музика О.Даргомижського , сл.. народні «Ванька-Танька».

Російська народна пісня обр.. В.Волкова , сл.. І.Макарова «Однозвучно гремит колокольчик».

Музика А.Власова, перекладення О. Чеботарьової , сл. О.Пушкіна , «Фонтану Бахчисарайського палацу».

Музика В.Верменича , сл.. М.Сома «Польова царівна».

Музика і сл.. В.Чіара , перекладення С.Радченка «Горда чарівність осанки»

Музика В.Заремби , обр.. В.Верменича , сл.. Т.Шевченка « Така її доля».

Музика Орландо Лассо , укр.. текст Л.Реви «Її навіки я люблю ».

Музика Ф.Шуберта , перекладення М.Степаненко , сл.. В.Скотта «Ave Maria».

Музика А.Дворжака , перекладення Ш.Мешко , укр..текст В.Морданя «Пам'ятаю».

Р. Паулс, сл..И. Резника «Ещё не вечер»

Чоловічий ансамбль

Російська народна пісня в обр. М.Мусоргського «У ворот, ворот батюшкиных».

Музика А Кос-Анатольського, сл.. народні «Вже вечір вечоріє».

Музика О. Киви, сл.. Б. Чіпа «Козацька лірична».

Українська народна пісня в обр. В. Фоктука «Ой візьму я сардачок на плечі».

Українська народна пісня в обр. К. Котенка, сл.. народні «Світи, місяченьку».

Українська народна пісня в обр. К. Стеценка «Налетіли журавлі», «Гей, видно село» , «Ой що ж то за шум».

В. Соловьєв-Седой, сл. М. Исаковского «Услышь меня , хорошая».

М. Блантер, сл.А. Фатьянова «В городском саду ».

Слова и музыка Ю. Визбора «Милая моя».

Мішані ансамблі

А. Кос-Анатольського, сл.. Кушеня «Молодичка-чарівничка».

Музыка и слова Б. Окуджавы «Пожелание друзьям».

Музыка и слова А. Розенбаума «Белая ночь».

А. Мажуков , сл. Д. Усманова «Очень хорошо».

И. Крутой, сл. К Кулиева «Мир и радость вам, живущие».

Г. Мансини, обр.Д. запольского, сл. Дж. Мёрсера «Лунная река».

Д. Гершвин, сл.. А. Гершвина «Хлопай в такт».

С. Намин «Мы желаем счастья вам».

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік, диференційний залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання :

1. Добір репертуару до різних видів та типів камерних колективів.
2. Складення репетиційного плану роботи камерних колективів.
3. Проведення репетиційної роботи з камерним колективом.
4. Сценічне втілення репертуару камерного колективу.
5. Художньо-методичний аналіз виконання репертуару камерним колективом.